

RADIOGRAFIA DELS MITJANS DE COMUNICACIÓ A CATALUNYA

Projecte impulsat i realitzat l'any 2022 pel Sindicat de Periodistes de Catalunya / Sindicat de Professionals de la Comunicació (SPC)

L'informe *Radiografia dels mitjans de comunicació de Catalunya*, realitzat pel Sindicat de Periodistes de Catalunya / Sindicat de Professionals de la Comunicació (SPC) és un estudi actualitzat sobre l'estat de la professió i dels mitjans de comunicació de Catalunya. Un retrat de les condicions laborals i professionals dels treballadors i treballadores d'aquests mitjans que tenen avui dia, que abasta tots els àmbits, des de la premsa diària i no diària (en paper i en línia), fins a agències d'informació, premsa digital, ràdios i televisions (públiques i privades).

Aquest és un projecte que hem estat treballant des de l'any 2021 i que s'ha dut a terme durant el 2022. El primer any vam fer un estudi de camp sobre com caldria estructurar-lo, quines dades seria interessant obtenir i com buscar els interlocutors que les proporcionessin. L'objectiu era poder presentar-lo en el pròxim congrés del sindicat, que celebrem aquest 4 de febrer. Durant tots aquests mesos, hem fet una aproximació al màxim nombre de mitjans de comunicació possible. És cert que no podíem arribar a la darrera revista local o a la darrera web –feta amb criteris periodístics–, però la intenció era com a mínim disposar de dades les més àmplies possibles.

No es tractava de fer un llibre blanc de la professió perquè això és un projecte inabastable si no hi ha una ferma implicació de diversos organismes i institucions i del conjunt de les entitats del sector. Es tractava de fer una radiografia, un retrat en un moment concret, de quina és la situació en els mitjans de comunicació a Catalunya en diversos aspectes que afecten les condicions laborals de treball, les professionals per poder ser independents i un seguit de circumstàncies que determinen com es pot fer la feina.

Vam elaborar un llistat de les dades que volíem obtenir, a les quals es pot arribar per diverses vies, però calia destinar-hi persones a fer tot el seguiment. El treball s'ha fet dividint els mitjans de comunicació en tres subsectors, que han estat Premsa Diària i Agències, Premsa no diària i Premsa Digital, i Ràdio i Televisió, tant pública com privada. D'aconseguir les dades a partir de l'esquema inicial se n'ha encarregat una persona diferent per a cadascun dels tres àmbits, que han resumit les conclusions més destacades i els aspectes més rellevants en els corresponents apartats. Han estat respectivament els companys Martí Benach i Jordi Carreras i la companya Laura Manzanera.

A continuació detallem les dades que volíem obtenir:

Dades a aconseguir

1.– Plantilla

- Plantilla (si pot ser, diferenciada per sexes), evolució en darrers tres anys, ERO i/o ERTA en els darrers tres anys. Afectació en llocs de treball i en salaris. Mitjana d'edat de la plantilla. Nombre d'altres en plantilla en els darrers dos anys.
- Periodistes a la peça i *freelance*. Si n'hi ha en frau de llei (falsos/es autònoms/es) i xifra aproximada si es coneix. Nombre amb alta freqüència de col·laboració (col·laboració continuada).
- Consciència sobre la necessitat de protegir els i les professionals a la peça.

2.- Conveni

- Propi o de sector. Es considera un “bon” conveni o un “mal” conveni. Principals dèficits i aspectes més rellevants. Inclou clàusules sobre: Estudiants en pràctiques, gènere, periodistes a la peça, permisos, fotoperiodisme o drets d'autoria?

3.- Representació laboral

- Comitè d'empresa o delegats/des de personal sí o no. Sindicats presents al comitè.

4.- Paper de l'SPC

- Nombre d'afiliats/des al mitjà. Existència de secció sindical. És activa? En quins àmbits?
- Representació sindical.
- Afiliació al sindicat dels representants laborals en llistes de l'SPC.
- Presència de l'SPC en les negociacions amb l'empresa donant suport i assessoria a la representació sindical.
- Què creus que hauria de fer l'SPC i no fa.

5.- Gènere

- Hi ha plans d'igualtat, sí o no.
- Problemes d'assetjament sexual a l'empresa, amb les fonts o a les xarxes.
- Es considera al mitjà una qüestió important el tractament de la informació amb una perspectiva de gènere.

6.- Salari

- Franja salarial entre personal inclòs al conveni.
- Rebaixes salarials en els darrers tres anys. Quins percentatges.
- Doble escala salarial per a la gent nova que entra.

7.- Principals problemes en el mitjà

- Salari baixos, jornades massa llargues, poc temps de descans i de vacances, hores extres no pagades ni compensades amb descansos.
- Assetjament laboral i assetjament sexual.
- Sostre de vidre per a les dones periodistes.
- Preus baixos o molt baixos per a les col·laboracions de professionals a la peça i, en general, el tracte que es dona a professionals a la peça.
- Mitjans inadequats per treballar i complir la normativa en matèria d'higiene i salut laboral: Cadires incòmodes i poc ergonòmiques i taules poc pràctiques, poca ventilació, climatització mal resolta, equips informàtics obsolets i poc pràctics per a les necessitats tecnològiques actuals, manca de mesures per a persones amb problemes de mobilitat...
- Altres. Quins?

8.- Teletreball

- Es considera que l'empresa ha fet un bon plantejament del teletreball i ha proporcionat les condicions necessàries per fer-ho?
- S'és partidari del teletreball en una empresa periodística en general i en el seu mitjà en particular?
- Principals problemes del teletreball en el mitjà:
 - a) Han confós el teletreball amb simplement treballar des de casa.
 - b) L'empresa no ha proporcionat els mitjans necessaris (equips informàtics, cadires, connexió internet...).
 - c) S'acaben treballant més hores o s'està més hores pendents de la feina.
 - d) Es perd el dinamisme propi de la vida en una redacció i les relacions socials que se'n deriven i el debat professional que sovint es genera.
 - e) Facilita la precarietat laboral, ja que es fa més difícil fer un seguiment de les irregularitats en la contractació.
 - f) És directament un pas més cap a la precarietat al fomentar la desregulació laboral.
 - g) Permet a l'empresa tenir les persones controlades durant més estona, pendents de les connexions en xarxa la qual cosa provoca, en la pràctica, més hores pendents de la feina
 - h) Altres. Quines?

- Principals avantatges del teletreball en el mitjà:
 - a) Estalvi en el transport i reducció de temps dedicat a la feina al reduir els desplaçaments.
 - b) Facilita la conciliació de la vida laboral i personal o familiar.
 - c) Permet millorar l'alimentació en poder fer els àpats al domicili i no en establiments de restauració. També suposa un estalvi en aquesta faceta.
 - d) Permet més llibertat de moviments, si s'està connectat amb el mitjà.
 - e) Altres. Quins?

9.– Aspectes professionals

- Hi ha estatut de redacció o no. Es considera una qüestió important o queda supeditada a la preocupació per la precarietat laboral.
- Existeix al mitjà la figura del defensor del lector o de l'audiència.
- Es creu entre la plantilla que hi ha llibertat per parlar de qualsevol tema d'actualitat o hi ha qüestions "tabú". Quines? A la redacció, hi ha temes que ja no es plantegen pel convenciment que "això no voldran tocar-ho"?
- Hi ha hagut en els darrers dos anys casos de censura en el mitjà?
- Es reben de manera periòdica pressions de les fonts pel tractament de les qüestions d'actualitat? De qui? Governos (en qualsevol nivell de l'administració), partits, institucions econòmiques, grans empreses, tota mena d'empreses, entitats representatives de la societat (sigui en l'àmbit esportiu, cultural, social, sindical), ONG?

10) Formació

- Hi ha interès entre la plantilla per reciclar-se professionalment i aprendre noves habilitats?
- Es considera que això ho ha de fer l'empresa, que ha de ser cadascú personalment o ha de ser una qüestió concertada amb la representació sindical.
- La gent creu que té dèficits en aquest àmbit.
- Dóna facilitats l'empresa per a la formació i reciclatge professional dels seus treballadors i treballadores.

Les fonts principals per elaborar l'informe han estat els i les professionals de cada mitjà, especialment representants sindicals, membres de comitès d'empresa o delegats/des de personal (quan n'hi havia), i/o comitès i consells professionals. Se'ls ha entrevistat en persona i/o se'ls ha remès el qüestionari que acabem de reflectir que han respost totalment o de manera parcial.

Davant de mitjans que no tenien representació sindical o periodistes de base que s'hagin implicat en col·laborar en l'estudi, s'ha contactat directament amb responsables de les empreses, que, en general, no han estat gaire col·laboradores. Les respostes més completes s'han obtingut en l'àmbit de la premsa diària i les agències, on les empreses, tot i que amb les seves debilitats provocades per la crisi del sector, mantenen una certa estructura de funcionament i unes rutines consolidades.

A la premsa no diària, les empreses funcionen amb molt poca estructura i molt periodista a la peça sense contracte, mentre que la premsa digital encara és feble, especialment en mitjans de relativa recent creació. La poca capacitat d'inversió provoca un creixement més lent.

Igual que a la premsa no diària i premsa digital, a la ràdio i a la televisió hi ha una dèbil representació sindical des dels col·lectius periodístics, excepte en la radiotelevisió pública on hi ha una implicació més gran del personal de les redaccions. Això ha fet que, per aconseguir dades, s'hagi hagut de recórrer més a interlocutors a les empreses, que, com dèiem, s'han mostrat poc inclinats a facilitar determinades informacions.

Així i tot, en aquest estudi s'han obtingut dades dels principals mitjans de comunicació de Catalunya, els que tenen les plantilles més grans, és a dir, que els resultats que s'han obtingut són força fidedignes de la realitat del sector. La informació que no s'ha aconseguit és d'empreses més febles, de manera que l'única cosa que farien seria empitjorar encara més les conclusions.

Aquestes, en general, mostren un generalitzat malestar amb les condicions laborals en què es treballa a les empreses periodístiques, amb salaris baixos, jornades molt llargues i una càrrega de feina excessiva. Tot això provoca una pitjor qualitat de la informació que es dona a la ciutadania, amb els riscos que comporta, especialment un creixent desprestigi de la professió. Com a mostra, l'existència d'estatuts de redacció és quasi anecdòtic en el periodisme català.

A continuació els informes en cada un dels tres subsectors detallats.

1.- Premsa diària i agències

En l'àmbit de la premsa diària i les agències, hi han participat els següents mitjans (17):

• *20 Minutos, ACN, Ara, Diari de Girona, Diari de Tarragona, Agència Efe, El Mundo, El País, El Periódico, Sport, El Punt Avui, La Razón, La Vanguardia. Regió 7, Mundo Deportivo, As i Marca.*

N'hi ha sis que no hi han participat, sigui per manca d'interlocutors o sigui perquè finalment aquests no han respost el qüestionari: *ABC, Europa Press, La Mañana, En Línia, Diari Més i Segre.*

En línies generals, en l'àmbit de la premsa diària i les agències de notícies s'ha detectat una creixent precarització de les condicions laborals i un estancament de les perspectives professionals, d'acord amb la crisi generalitzada al sector, més o menys profunda segons el mitjà, i aguditzada arran de la pandèmia de la Covid-19. Alhora, s'ha constatat una percepció comuna dels principals problemes a les redaccions i una visió desigual, tot i que majoritàriament positiva, sobre l'aplicació actual del teletreball.

1.1 PLANTILLES A LA BAIXA:

El nombre de persones treballadores en plantilla als mitjans de premsa diària i agències de notícies ha patit fluctuacions darrerament segons el mitjà, però globalment s'ha reduït en una vintena de pèrdues de llocs de treball en els darrers tres anys en els mitjans que han respost el qüestionari. No obstant això, les grans retallades s'havien practicat abans, on diversos diaris havien fet Expedients de Regulació d'Ocupació que van suposar l'acomiadament de centenars de persones. En els últims tres anys, sis mitjans han perdut treballadors i tres n'han guanyat. Els únics que han mantingut l'estabilitat absoluta són *Regió 7, Diari de Girona, Marca i ACN*. Ara com ara, en els mitjans consultats, el nombre total de persones en plantilla és de 1.020, encara amb més presència d'homes que de dones a la gran majoria de mitjans. A la delegació catalana d'*El País*, per exemple, el nombre de treballadors (20) duplica el de treballadores (10). I en el cas del diari *Sport*, la diferència es triplica (50 homes i 16 dones). La paritat absoluta tan sols es dona al *Diari de Tarragona* (30 homes i 30 dones) i a *La Razón* (4/ 4). En canvi, hi ha més dones que homes a l'agència *ACN* (37/31) i al *Regió 7* (25/21).

La mitjana d'edat en els mitjans que han facilitat aquesta informació (14) se situa en els 43,7 anys, i oscil·la entre els 30 anys al *Diari de Girona* i els 54 anys del *Diari de Tarragona*. Entre els mitjans d'abast estatal, destaquen per la franja alta l'*Agència Efe*, amb una edat mitjana de 53 anys; *El Periódico* (48,4 anys); *Marca* (47); *El País* (45), i *La Vanguardia* (entre 40 i 45). Les plantilles més joves estan al *Diari de Girona* (mitjana de 30 anys), *ACN* (38) i *El Mundo* (39).

La majoria d'aquestes plantilles han patit reestructuracions en forma d'Expedient de Regulació d'Ocupació (ERO) i Expedient de Regulació Temporal d'Ocupació (ERTO) abans i durant la pandèmia de la Covid-19 (en concret, les han patit en dotze mitjans, mentre que en cinc no les han aplicat). Els únics mitjans que no han aplicat cap reestructuració en els últims tres anys són

l'ACN, Efe, El Mundo, La Razón i As. A la resta de mitjans hi ha hagut aplicacions d'ERO i EROTO amb tota mena de modalitats, algunes més dràstiques que d'altres. Al diari *Sport*, per exemple, es va aplicar una reducció del 50% del salari i de jornada a tota la plantilla durant quatre mesos el 2020. A *La Vanguardia* i *El País* van patir un EROTO que va durar sis mesos, amb una reducció de sou i de jornada del 16% i el 10%, respectivament. A *El Periódico*, on es va produir una profunda reestructuració el 2018, havien encadenat prèviament diversos EROTO i en van patir un altre durant la pandèmia de tres mesos i mig, amb una reducció salarial i de jornada del 30%.

1.2 MAJORIA DE CONVENIS PROPIS I TRES DE SECTOR:

Pel que fa a les relacions laborals, cal destacar que la majoria de mitjans i agències consultats (14) tenen conveni propi, mentre que en els tres restants (els diaris *Ara, 20 Minutos i Sport*) s'aplica el conveni de sector. En general, les plantilles que el tenen valoren poder comptar amb un conveni propi, però en la majoria de casos se'n reclama la revisió, per estar caducats o desfasats davant la pèrdua continuada de poder adquisitiu perquè no disposa d'una clàusula d'actualització salarial automàtica. O per no haver pogut recuperar les retallades de sou progressives que hi ha hagut en els últims anys.

Els permisos i beneficis socials diversos són una de les qüestions més valorades dels convenis, mentre que les clàusules salarials i la incorrecta aplicació de categories laborals o de les substitucions de personal s'enduen la major part de les crítiques. Allà on tenen conveni de sector, els treballadors i treballadores el veuen molt just o clarament insuficient, sobretot als mitjans més arrelats en la societat catalana.

Mentre que gairebé tots els convenis inclouen una regulació específica sobre permisos laborals, no passa el mateix pel que fa a clàusules sobre gènere, estudiants en pràctiques, periodistes a la peça, fotoperiodisme i drets d'autoria. De fet, aquestes clàusules són pràcticament inexistentes en molts mitjans. Quant als estudiants en pràctiques, per exemple, només se'n parla en quatre convenis (*20 Minutos, Efe, El País i As*). Així mateix, tan sols quatre convenis més inclouen qüestions de gènere (de nou *Efe i El País, ACN i El Periódico*). Pràcticament, cap mitjà, excepte *l'As*, regula els drets dels periodistes a la peça. Menys de la meitat inclouen clàusules sobre el fotoperiodisme i els i les fotoperiodistes (*ACN, Diari de Girona, Efe, El Punt Avui, La Vanguardia i As*); i només set dels 17 mitjans consultats recullen els drets d'autoria en els seus convenis respectius (*Diari de Girona, El Mundo, El Periódico, El Punt Avui, La Vanguardia, Mundo Deportivo i As*).

1.3 COMITÈS D'EMPRESA ARREU

Tots els mitjans de premsa diària i agències de notícies amb presència a Catalunya tenen comitès d'empresa o delegats de personal per defensar els interessos laborals de les persones treballadores i vetllar pel compliment dels convenis. Una altra cosa és que les delegacions a Barcelona de mitjans de Madrid tinguin comitè propi o bé el tinguin centralitzat a la capital espanyola, com passa en la majoria de casos. A Barcelona, la delegació d'*El País* té la seva pròpia delegada de personal a diferència d'*El Mundo, La Razón, As* o *Marca*, que no en tenen cap. L'excepció és la delegació de *l'Agència Efe*, que té comitè propi a Barcelona i també representació directa al comitè intercentres de Madrid.

Els sindicats presents en aquests comitès són principalment *l'SPC i CCOO*. També hi ha representació de la *CGT, la UGT i la Intersindical-CSC*. *L'SPC* és el sindicat hegemònic en aquest àmbit a Catalunya, amb presència en set mitjans (*Diari de Tarragona, Efe, El País, El Periódico, Sport, El Punt Avui i La Vanguardia*). El segueixen *CCOO* (a *Regió 7 i Mundo Deportivo*), *CGT* (*20 Minutos i Ara*), *UGT* (*Diari de Tarragona*) i la *Intersindical-CSC* (amb presència al comitè d'*El Punt Avui*).

1.4 L'SPC, SINDICAT HEGEMÒNIC:

El fet que l'SPC hagi esdevingut el sindicat hegemònic dins de la premsa diària i les agències podria fer pensar que posseeix un destacat nombre d'afiliats en aquest àmbit. No obstant això, la realitat deixa entreveure un panorama desigual i indeterminat segons els mitjans. Pocs comitès coneixen amb detall el grau d'afiliació a l'SPC dins de les seves plantilles, i ho justifiquen al·legant que es tracta de decisions personals i individuals. Ara mateix, l'afiliació a aquest sindicat oscil·la entre els tres afiliats del *Regió 7* i els prop de 30 que hi ha a *La Vanguardia*. En qualsevol cas, hem constatat que els afiliats a l'SPC es troben almenys en vuit mitjans: *Diari de Tarragona*, *Efe*, *El País*, *El Periódico*, *La Vanguardia*, *Regió 7*, *Sport* i *ACN*.

La representació sindical de l'SPC en els comitès d'empresa respectius es concreta a *El Periódico* (9 membres al comitè), *Sport* (5), *Diari de Tarragona* (3), *Efe* (2), *El País* (1 delegada de personal), *El Punt Avui* (3) i *La Vanguardia* (2). En total, doncs, l'SPC té 25 representants en els sis mitjans esmentats. (en total és de 60) L'afiliació al sindicat dels candidats i candidates en llistes electorals de l'SPC es dona a *Efe*, *El País*, *El Periódico*, *Sport*, *Diari de Tarragona* i *El Punt Avui*.

La presència de l'SPC en les negociacions amb l'empresa donant suport i assessorament a la representació legal de les persones treballadores s'ha fet notar especialment al *Diari de Tarragona*, *Efe*, *El Mundo*, *El País*, *El Punt Avui*, *El Periódico*, *Sport* i a *Mundo Deportivo*, on als últims anys aquesta tasca ha estat assumida per CCOO. Pel que fa a seccions sindicals de l'SPC, n'hi ha al *Diari de Tarragona*, *Efe*, *La Vanguardia* i *Sport*, i tenen un paper poc actiu.

Preguntats pel rol que hauria d'assumir l'SPC més enllà de l'assessorament en les negociacions laborals, la majoria d'enquestats consideren que el sindicat ja fa el que li correspon, i que, fins i tot, fa "el que és possible i necessari". Només en algun cas s'apunta que hauria de ser més proactiu i fer seguiment del funcionament i l'activitat dels comitès més 'joves' i inexperts, per ajudar-los en la seva tasca. I com a via, també, d'aconseguir incrementar l'afiliació.

1.5 GÈNERE

Tot i que les informacions relacionades amb la igualtat de gènere a tots els nivells (social, polític, econòmic) ocupen cada cop més espai en els mitjans, aquest progrés no sembla consolidar-se en el si de les empreses periodístiques. En aquest sentit, cal remarcar que, malgrat reconèixer la importància d'implantar-los per consciència o per imperatiu legal, només s'han establert plans d'igualtat en cinc dels mitjans enquestats (*Diari de Girona*, *Efe*, *El Periódico*, *Mundo Deportivo* i *Sport*). En 4 més s'estan elaborant o negociant (*ACN*, *Ara*, *El País* i *La Vanguardia*). A la resta de mitjans els plans d'igualtat són simplement inexistents.

En general, malgrat tot, no s'han detectat situacions d'assetjament laboral o sexual dins l'empresa, amb les fonts o a les xarxes, excepte en quatre mitjans, que admeten algun cas de *mobbing* (2) i d'assetjament sexual dins (1) i fora de l'empresa (1). Hi ha algun mitjà que reconeix haver patit problemes d'assetjament freqüents a les xarxes, però no pas dins de l'empresa, on sí que admeten conductes i comentaris reprovable que s'intenten corregir.

El tractament de la informació amb una perspectiva de gènere es considera important de forma majoritària en gairebé tots els mitjans consultats. I, en alguns casos, molt rellevant. A l'*Agència Efe*, per exemple, tenen obert un fil informatiu específic de gènere, amb el nom d'*Efeministas*. A *El País*, per la seva banda, existeix una corresponsalia de gènere. I hi ha diaris on, tot i no haver-hi cap indicació ni recomanació al llibre d'estil, els mateixos periodistes busquen la paritat entre els articulistes d'opinió, les fonts i els experts que il·lustren les informacions.

En el record perdura l'existència, temps enrere, de l'excepcional per innovadora Defensora de la Igualtat instaurada per *El Periódico* el 2010. Un càrrec aleshores inèdit i pioner en tota la

premsa d'Espanya, però que va resultar fugisser, ja que tan sols va durar quatre anys. Paradoxalment, va desaparèixer sense més continuïtat al marxar del diari la periodista que l'ocupava.

1.6 SALARIS

Les clàusules salarials han esdevingut sempre la pedra de toc de la negociació de tots els convenis col·lectius. I, així com fa una dècada acostumaven a permetre mantenir el nivell adquisitiu o, fins i tot, augmentar-lo lleugerament, ja fa temps que no és així. Durant els últims tres anys, seguint aquesta tònica, les congelacions i les rebaixes salarials s'han mantingut a l'ordre del dia.

La franja salarial entre el personal inclòs en els convenis varia força segons els mitjans. Les bandes altes acostumen a duplicar les més baixes o, fins i tot, a triplicar-les (*Efe, El País, Sport...*) o quadruplicar-les, com seria el cas de *La Vanguardia*. La forquilla global dels salaris bruts anuals oscil·la entre els 18.000-48.000 euros a *La Razón* i els 24.000-90.000 de *La Vanguardia*. Entremig trobem una casuística variada, amb mitjans com *20 Minutos* (amb una franja d'entre 20.000 i 40.000 euros), *ACN* (21.500-59.000), *El Periódico* (24.000-48.000), *Efe* (24.000-60.000) o *El País* (24.000-71.000 euros bruts anuals).

Les rebaixes salarials, que ja s'havien aplicat en alguns casos molt abans del 2020, es van estendre a gairebé tots els mitjans en forma d'ERTO durant els mesos àlgids de la Covid-19. No les han patit a l'*Agència Efe, ACN* i al diari *As*, però com a mínim s'han aplicat a tretze mitjans. Algunes empreses han recuperat el sou anterior als ERTO motivats per la Covid-19, però no totes. Les reduccions pels ERTO, com ja s'ha comentat, van ser diverses segons els mitjans. A *20 Minutos*, per exemple, van patir una reducció salarial del 35% (durant dos mesos) i del 60% (dos mesos més). Al *Diari de Girona*, un ERTO de dos mesos amb una reducció del 50%. I al *Diari de Tarragona* van aplicar un ERTO durant nou mesos, que va suposar una reducció de jornada i sou d'entre el 25% i el 70%. A *El Mundo*, en canvi, no els van aplicar l'ERTO previst a canvi de reduir-los una paga sencera, al voltant del 10% del sou brut anual. Mentrestant, al *Regió 7* se'ls manté la rebaixa del 5% del sou per l'ERTO i la reducció del 50% de la paga de febrer. I, a *El Periódico*, han consolidat la rebaixa salarial del 13% anual pactada amb l'empresa amb l'ERO del 2018.

Alhora que es mantenen salaris congelats i rebaixes de sou, amb la consegüent pèrdua constant de poder adquisitiu, també s'han consolidat les dobles escales salarials per al personal nou que s'incorpora a les empreses periodístiques. La doble escala salarial està present almenys a la meitat dels mitjans consultats (*20 Minutos, Efe, El Periódico, Sport, La Vanguardia* i *Mundo Deportivo*). En els convenis, s'han modificat les taules salarials a la baixa amb vista a les noves incorporacions –mantenint els salaris dels treballadors i treballadores que ja estan en plantilla– o s'han introduït noves categories d'entrada, que, a la pràctica, suposen un, dos o tres anys amb un sou inferior al dels antics treballadors.

1.7 PRINCIPALS PROBLEMES

Els principals problemes detectats a les redaccions de diaris i agències són bastant comuns en totes les empreses contactades. Es tradueixen, bàsicament, en salaris baixos, jornades de treball excessivament llargues, hores extra no pagades ni compensades, absència de substitució per cobrir baixes o vacances (malgrat estar estipulat per conveni) i mitjans inadequats per treballar i complir la normativa d'higiene i salut laboral (mobiliari incòmode, equips informàtics obsolets, poca ventilació, mala climatització...).

Està clar que totes aquestes consideracions varien en funció del mitjà consultat. Però, fins i tot allà on tenen uns salaris més alts en comparació amb la mitjana, reconeixen obertament la discriminació salarial a les noves incorporacions o els sous baixos en les categories de base.

Aquesta percepció de malestar entorn del tracte salarial és comuna en nou dels 17 mitjans enquestats.

Una altra preocupació habitual són unes jornades de treball considerades massa llargues, i descompensades segons les seccions, especialment les que nodreixen exclusivament la web. Així ho confessen en sis mitjans, en un dels quals fins i tot asseguren que les jornades laborals solen allargar-se fins a 10 i 11 hores diàries. Els controls horaris no s'exerceixen adequadament, com tampoc no es cobreixen les baixes, i la càrrega laboral és cada cop més gran entre els que es queden. Les hores extra no pagades ni compensades amb descansos (com sí que passa en altres mitjans) es produeixen en set dels mitjans consultats. Els casos d'assetjament laboral i sexual a les empreses han estat mínims, però s'han evidenciat en tres i un mitjà, respectivament.

A part de mitjans físics inadequats per la feina diària, crida l'atenció el fet que en alguns dels diaris més importants encara tinguin equips informàtics obsolets i poc pràctics per a les necessitats tecnològiques actuals, des de *hardware* fins a *software*. La situació se succeeix en cinc grans mitjans d'abast estatal, tant de la premsa d'informació general com de l'esportiva. En altres mitjans on no s'han detectat aquests problemes, n'apunten de ben diferents, com ara la manca de personal, la multitasca precaritzadora, la manca de projecció professional a la redacció i la inexistència de vehicles d'empresa.

1.8 TELETREBALL

La pandèmia de la Covid-19 va ajudar a descobrir, també en el món del periodisme, les bondats i les maldats del teletreball. A la majoria de mitjans, la generalització i extensió d'aquest sistema de treball, abans gairebé circumscrit a la tasca de corresponsals i enviats especials, es percep d'una forma generalment positiva, amb més avantatges que no pas inconvenients. Els matisos sobre aquesta qüestió fan referència a la manera d'aplicar-lo i, sobretot, als mitjans proporcionats a la plantilla, que no són ni molt menys iguals a totes les empreses.

Hi ha diversitat d'opinions sobre el plantejament del teletreball per part de les empreses periodístiques, que molt sovint no han proporcionat les condicions necessàries per fer-ho. En alguns casos, la participació és voluntària, amb límits en la jornada fixats al conveni. En altres, l'empresa s'hi ha negat en rodó i, en algun cas concret, a la pràctica, qui ha insistit a acollir-s'hi ha hagut de renunciar a algun complement salarial. Mentre alguns mitjans han facilitat ordinadors portàtils als treballadors (com ara *El País*), molts ni tan sols han volgut finançar-los les despeses extra d'energia i connexió a internet.

A més de la manca de mitjans i la no disposició de les empreses a aportar-los, els principals problemes que el teletreball ha portat a les redaccions són el fet que s'acaba treballant més hores o s'està més temps pendents de la feina; la pèrdua del dinamisme propi de la vida en una redacció i el debat professional que se'n deriva, i la precarització laboral, ja que es fa més difícil en entorns virtuals fer un seguiment de les irregularitats en la contractació i de les condicions en què es desenvolupa la feina.

Com a principals avantatges, la majoria dels enquestats coincideix en el fet que el teletreball els suposa un estalvi en el transport i una reducció del temps dedicat a la feina en reduir desplaçaments; facilita la conciliació de la vida laboral i personal o familiar; i permet millorar l'alimentació al poder fer els àpats a casa en lloc d'establiments de restauració, al marge de suposar també un estalvi econòmic. També es valora, però no tant, la llibertat de moviments que permet el teletreball si s'està connectat amb el mitjà.

1.9 ASPECTES PROFESSIONALS

Malgrat els anys que fa que existeixen en el sector, cal remarcar que només quatre mitjans (*Efe*, *El País*, *La Vanguardia* i *El Periódico*) disposen d'un Estatut de la Redacció per regular el funcionament i les relacions professionals a les seves redaccions. I únicament tres (els diaris *20 Minutos* i, de nou, *La Vanguardia* i *El País*) tenen vigent la figura del Defensor del Lector o de l'Audiència, fet que denota un cert retrocés respecte a anys enrere, quan aquesta figura estava més estesa entre els mitjans.

De manera majoritària es considera entre les plantilles que tenen llibertat per tractar qualsevol tema d'actualitat, si bé en quatre mitjans admeten certes qüestions tabú o indicacions imposades a l'hora d'informar sobre determinats interessos empresarials, grans anunciants, governs del PP, la Constitució i la monarquia espanyola i el procés independentista català. En tres mitjans (*Sport*, *La Razón* i *La Vanguardia*) s'han produït casos de censura en els últims dos anys –i en un d'ells de manera recurrent en articles d'opinió. D'altra banda, l'autocensura a l'hora de plantejar segons quins temes s'ha fet evident en cinc diaris d'abast estatal.

En sis dels 17 mitjans consultats reben de manera periòdica pressions de les fonts pel tractament de les qüestions d'actualitat, sobretot de l'àmbit polític (governos i partits) i econòmic (grans corporacions i empreses privades). En un mitjà esportiu admeten rebre aquestes pressions d'empreses de comunicació i televisions, així com de clubs i federacions esportives. En un diari local els consta haver rebut amenaces d'algun ajuntament de retirar-los la publicitat municipal si no accedien a publicar determinada informació.

1.10 FORMACIÓ

La necessitat i l'interès de les plantilles per reciclar-se professionalment i aprendre noves habilitats ha quedat demostrada amb l'enquesta a tots els mitjans. Així ho reconeixen en 12 dels 17 mitjans consultats, citant les eines digitals com un dels principals interessos. Els treballadors i treballadores consideren en bona part que la formació l'hauria d'organitzar la mateixa empresa, si bé admeten que també es podria gestionar de manera concertada amb la representació sindical a través dels comitès d'empresa o per la iniciativa personal de cada empleat.

En nou mitjans, els mateixos/es treballadors i treballadores reconeixen que tenen dèficits en aquest àmbit i els agradaria revertir la situació, però també creuen que l'empresa no els dona gaires facilitats. Val a dir que algunes només ofereixen formació relacionada amb el propi lloc de treball i, d'altres, són flexibles en els horaris per realitzar-la, però no cobreixen el seu cost econòmic. *El País*, per exemple, va deixar fa temps de finançar els cursos d'idiomes i les participacions de la seva plantilla en màsters a l'estranger. I *El Punt Avui* va deixar d'organitzar cursos de formació just després de la pandèmia.

1.11 ESTUDIANTS EN PRÀCTIQUES

Gairebé tots els mitjans consultats (diaris i agències) acullen estudiants en pràctiques a les redaccions, si bé la seva presència només s'esmenta en quatre convenis col·lectius (*20 Minutos*, *Efe*, *El País* i *As*). I la casuística és ben diversa, tant en nombre i durada de la beca com per la feina que fan, que unes vegades és gratuïta i, d'altres, està remunerada.

El nombre d'estudiants oscil·la entre la persona que tenen a *20 Minutos* i *As* durant 3 o 4 mesos fins als 15 que fan pràctiques anuals a l'Agència *Efe*, la meitat d'ells becats per La Caixa. A l'ACN en tenen vuit cada any i, al diari *Ara*, un en cada secció durant tres mesos. *La Razón* i *El Mundo*, en canvi, no n'acullen cap per decisió empresarial. *El País*, per la seva banda, és un dels mitjans que, juntament amb *Efe* i *La Vanguardia*, acull més estudiants: a més del becari que ha cursat el màster del diari –que s'hi està un any fent pràctiques remunerades– també rep quatre

becaris de la UPF i alguns més, puntualment, de la Universitat Ramon Llull. Però així com l'estudiant del màster percep 1.000 euros mensuals fent de redactor, els altres no cobren res.

Tot i que de vegades supleixen les tasques d'un redactor, la majoria dels becaris no solen cobrar per la seva feina. Així passa a l'ACN, *Ara i Sport*, mentre que a *El Periódico* –que té de sis a vuit becaris entre 4 i 6 mesos– sí que cobren un salari, però només els mesos d'estiu. A *La Vanguardia* –on hi ha una desena d'estudiants en pràctiques entre 3 i 6 mesos, en horari de matí o tarda– no cobren res, si bé en el seu cas tampoc assumeixen les tasques d'un redactor.

2.– Premsa no diària i Premsa digital

En l'àmbit de la premsa no diària i la premsa digital, hi han participat els següents mitjans (25):

Periòdic *El 9 Nou* (Edició Osona i Ripollès i edició Vallès Oriental), *Setmanari L'Empordà* (Alt Empordà), *Setmanari Hora Nova* (Alt Empordà), *Setmanari Ebre* (Terres de l'Ebre), *Setmanari El 3 de Vuit* (Alt Penedès), *Setmanari El Vallenc* (Alt Camp), que inclou també el setmanari *La Conca* (Conca de Barberà), *El Travesser* (Web de futbol del Camp de Tarragona), *L'Opció* (setmanari de repartiment gratuït), i el *Setmanari L'Eco de Sitges* (l'edició L'Eco de Ribes –Sant Pere de Ribes–).

També ha respost l'empresa Corisa (Grup de Comunicació del Ripollès SA), que agrupa el setmanari *El Ripollès*, el *Ripollès digital*, Ràdio Ripoll, Ràdio Olot, Ràdio Pirineus (Puigcerdà), Olot TV, TV Ripollès i cinc mitjans més de la zona.

Així mateix, han respost *Públic – Público*, *El Nacional*, *Nació Digital*, *Catalunya Plural* i *La Directa*.

Set més no han contestat, per diverses raons: *eldiario.es*, *Crític.cat*, *VilaWeb*, *Món.cat*, *Diari de Sabadell / Diari de Terrassa*, *Crónica Global* i Ediciones Reunidas.

2.1 PLANTILLA

La mitjana d'edat se situa entre els 23-24 anys i els 57 anys.

Pel que fa als i les periodistes a la peça i falsos/es autònoms/es, la gran majoria de mitjans consultats asseguren no tenir-ne. En alguns casos són els fotoperiodistes i, en molts d'altres, els col·laboradors que els escriuen articles d'opinió. Això en els mitjans que els els paguen.

2.2 SALARIS

La precarietat salarial és absolutament generalitzada i és la principal preocupació del sector. Pràcticament, no hi ha cap persona entrevistada que no l'hagi esmentat com el problema més important que tenen. Només un parell de mitjans consideren estar, més o menys, ben pagats, però no tant perquè realment ho estiguin, sinó perquè, tenint en compte com està la professió, consideren que no són dels que més es poden queixar.

En aquest sentit, destaca el cas del setmanari *Hora Nova*, de l'Alt Empordà, segurament únic a Catalunya. El personal que hi treballa cobra un sou de 1.000 euros nets al mes, però només se'ls demana que treballin 20 hores a la setmana i, com que tenen una bona relació a la redacció, cadascú s'ho fa venir com millor li va. Això els permet tenir una altra ocupació i fer-se un sou més digne. Però no sempre era així. Fins fa un temps, el requisit eren 30 hores, i el sou s'ajustava proporcionalment, i, encara una mica més enrere, eren 40 hores setmanals i 2.000 euros nets. L'actual horari fa, però, que aquest mitjà no acostumi a cobrir temes en hores més intempestives (considerant que rarament cobreixen un acte a les vuit del vespre).

En un altre mitjà, *El Vallenc* (que, en realitat, és un grup perquè té *El Vallenc* –paper i web–, *La Conca* –setmanari de paper i web–, *El Travesser* i *L'Opció*), expliquen que consideren just el que cobren sempre que els apugin l'IPC anual, perquè d'aquesta manera no caldria prescindir de ningú. Fan una jornada de 37,5 hores setmanals i, com a molt, dues o tres hores extra al mes, que

no cobren. Hi ha persones que fa 35 anys que treballen a l'empresa i diuen que no han fet fora mai ningú, que la plantilla sempre s'ha anat incrementant i que, fins i tot gent que havia marxat del mitjà, hi ha acabat tornant.

També és una excepció *Catalunya Plural*, però per la particular idiosincràsia del mitjà, que combina periodistes molt joves que comencen a foguejar-se amb veterans que ja estan de tornada i que ajuden els joves a créixer professionalment, segons han detallat fonts de la Fundació Periodisme Plural.

Pel que fa a la resta de mitjans, tots es queixen de salaris massa baixos, uns més i d'altres menys, i aquesta és la principal preocupació. Sobre franges salarials, els que van ser més clars – molts no ho van voler ser – van des del voltant dels 1.000 euros fins als 1.600 o 1.800. En el cas del setmanari *L'Ebre*, el director va informar que ell cobrava 1.200 euros nets al mes i que no sap què deuen cobrar els altres dos periodistes contractats perquè la gerència negocia amb cadascú per separat. Uns 1.200 euros mensuals també és el que cobra la majoria de redactors que hi ha a *El Nacional*. A *El 3 de Vuit*, el sou mínim és de 1.680 euros nets i tenen 14 pagues.

2.3 JORNADES MASSA LLARGUES

Les jornades massa llargues són un problema a molts mitjans, però no a tots. Seria el cas de *l'Hora Nova* –que és únic–, tot i que també hi ha moltes altres empreses que, més o menys, ho tenen regulat i, els dies que es treballa de més, es compensen aquestes hores amb temps lliure, per una altra banda. No són tots, però sí uns quants. Cap mitjà paga hores extra, com a molt n'hi ha que paguen un plus per cap de setmana treballat.

2.4 PRESSIONS

Un altre aspecte força general en la majoria de mitjans són les pressions que es reben d'institucions, grans corporacions o d'empreses importants en l'àmbit territorial de la publicació (això és més en el cas dels setmanaris). Pocs són els que se n'escapen, encara que en molts casos aquestes pressions no les reben els periodistes de redacció, sinó els directors o gerents. I, segons quins mitjans, les traslladen –de manera més o menys explícita– als i les periodistes, mentre que d'altres ho arreglen des de la cúpula, sense involucrar-hi la redacció. Tot això, al marge de l'autocensura que una part considerable de la professió ja s'autoimposa perquè es parteix del fet de saber el mitjà en el qual es treballa *i el pa que s'hi dona*.

2.5 ESTUDIANTS EN PRÀCTIQUES

És un aspecte en el qual es donen diverses casuístiques. En alguns mitjans –en molt pocs en els casos consultats– són estructurals. El setmanari *L'Empordà* els paga alguna cosa i a la gran majoria en tenen, però fent ben bé la feina que més o menys els pertoca, que no és fer de redactors de franc. Algun mitjà defensa que amb els i les estudiants el que cal fer és formar-los, corregir-los i ajudar-los en el seu creixement i que per això no en té, perquè no els poden dedicar l'atenció que es mereixen. Concretament és el cas d'*El 9 Nou*. *El Vallenc* en té només als estius i els paga per la seva feina, igual com a un redactor professional que tingui el seu primer contracte. Hi ha uns quants mitjans que no en tenen.

2.6 FOTOPERIODISME

Està passant un moment molt dolent. Pocs són els mitjans consultats que mantinguin fotoperiodistes en plantilla o que en contractin els serveis externament. En molts casos, els mateixos redactors i redactores fan fotos amb els mòbils i, cada vegada més, també vídeos, tenint en compte que gairebé tots els mitjans tenen uns portals web força actius en què hi pengen de tot. Lamentablement, els responsables dels mitjans cada dia menystenen més la feina dels i les fotoperiodistes i creuen que qualsevol foto “ja va bé”, al marge de la qualitat que tingui. Hi ha el cas de *l'Hora Nova*, en què el fotògraf alhora fa de comercial, amb la qual cosa potser deu complementar el seu sou. Un dels pocs mitjans que encara en té és *El 9 Nou* i, els que estan en

plantilla –també en contracten d'externs–, estan més ben pagats que els redactors perquè els toca treballar en caps de setmana i festius.

2.7 CONVENIS I ESTATUTS DE REDACCIÓ

Molts mitjans s'acullen al conveni del sector –que moltes vegades no es compleix– i només els que són una mica grans tenen conveni propi, encara que no tots. Molts es queixen que el conveni del sector està desfasat pel que fa a les necessitats i a la realitat actual del periodisme i que, en el cas de la premsa no diària, és de 2015¹. Un dels que té conveni propi és *El 9 Nou* i no s'hi recullen dels estudiants en pràctiques ni dels professionals a tant la peça, malgrat que aquest és un dels pocs mitjans que en té algun. Sobre si el conveni és bo o dolent, en moltes respostes els interlocutors no han sabut valorar-ho.

Pel que fa als estatuts de redacció, gairebé cap mitjà en té i, si existeix, «és un foli i mig, absolutament insuficient» pel que ha de ser un estatut de redacció.

2.8 PERSPECTIVA DE GÈNERE I PARITAT

Aquest és un terreny on s'ha avançat força. Pràcticament, tots els mitjans tenen paritat i, en molts casos, les dones són majoria i, fins i tot, directores. La perspectiva de gènere hi és molt present, només un dels mitjans consultats encara no ha posat fil a l'agulla a l'hora de treballar aquesta qüestió. Evidentment, el fet que hi hagi moltes dones a les redaccions, i treballant en llocs de responsabilitat, ha ajudat molt a progressar en aquesta matèria. Cap mitjà ha esmentat que hi hagi sostre de vidre per a les dones.

2.9 PAPER DEL SINDICAT DE PERIODISTES DE CATALUNYA (SPC)

Només dos o tres mitjans tenen algun treballador o treballadora afiliat a l'SPC. En molts casos, se'ls ha hagut d'explicar què és i quina feina fa perquè ni tan sols sabien que existia. Fins i tot, una interlocutora va preguntar si tenia relació amb el Col·legi de Periodistes, del qual ella s'havia donat de baixa després d'uns anys col·legiada perquè considera «que no serveix per a res».

En aquest context, no és d'estranyar que moltes persones responguessin que no sabien què podien esperar de l'SPC. Un periodista d'*El Vallenc* va apuntar que el sindicat hauria de mirar més per les comarques.

2.10 ASSETJAMENT LABORAL I SEXUAL

D'assetjament laboral sí que n'hi ha en alguns mitjans, segons les persones consultades, i, en molts casos, la gerència o la direcció ben aviat deixen anar allò de «la porta és ben gran si vols plegar, darrere teu en vindrà un altre» davant de qualsevol reivindicació de millora. Cal dir, però, que hi ha mitjans on les relacions laborals es donen de manera més normalitzada.

Pel que fa a l'assetjament sexual, no s'ha recollit cap cas, tot i que sí que s'ha fet referència a algun episodi puntual ocorregut anys enrere, puntualitzant que actualment no hi ha hagut queixes ni denúncies en relació amb aquesta qüestió.

2.11 TELETREBALL

El confinament per la pandèmia va obligar gairebé tothom a teletreballar –a TV del Ripollès no ho van fer– i, després, n'hi ha que han continuat teletreballant molt i, d'altres, on els caps han optat pel retorn a la feina presencial. *Público* ho alterna i hi ha altres periodistes de mitjans que fan el mateix, per voluntat pròpia i per comoditat. En canvi, n'hi ha d'altres, com el setmanari *L'Empordà*, on, tan bon punt va acabar el confinament, gerència i direcció van demanar al personal que tornés a la redacció. En aquest sentit, es veu una distinció força clara entre els mitjans dirigits per periodistes més de la vella escola i els més joves. També hi ha professionals que prefereixen anar a la redacció argumentant la necessitat de l'ambient de redacció.

¹A finals de 2022 es va subscriure el nou conveni de sector per a revistes i publicacions periòdiques, amb vigència des de l'1 de gener del 2022 i fins al desembre del 2024.

2.12 FORMACIÓ

Gairebé la majoria de mitjans no tenen en compte la formació continuada del seu personal. N'hi ha alguns que realment volen que es vagin formant i els permeten fer-ho en horari laboral, però són excepcions. Tan sols en un cas l'empresa va pagar un màster que una periodista va proposar fer. També aquí es podria fer una distinció entre la vella escola i els més joves. Aquests últims voldrien apuntar-se a qualsevol formació possible, mentre que entre els més veterans la necessitat de formació es veu de forma més relativa. Evidentment, amb les excepcions que poden haver-hi sempre en aquests casos.

2.13 INSTAL·LACIONS

La gran majoria de mitjans tenen unes instal·lacions en bones condicions per treballar-hi, amb espai, ventilació, bona climatització, bon mobiliari i bons equipaments informàtics. Així i tot, en alguns casos diuen que ja aniria bé que renovessin els ordinadors. Només *L'Eco de Sitges* està en un soterrani sense finestres i sense ventilació. De fet, quan va esclatar la pandèmia els van posar un aparell per ventilar l'espai i renovar l'aire.

3.– Ràdio i televisió. Pública i privada

Relació de mitjans que han participat:

Betevé, Catalunya Ràdio, TV3, Gavà Televisió, La Xarxa, Lleida TV – Grup Segre, Onda Cero, RAC 1, Ràdio 4, Telecinco, Cuatro i NIUS diari, TV Hospitalet, TVE Catalunya.

Relació dels mitjans que no han participat i que s'ha intentat contactar amb ells:

Atresmedia, Tarragona Ràdio, 8TV, Badalona TV, Cadena SER, COPE i TEVE.CAT

Els motius de no haver aconseguit la participació són bàsicament aquests dos: O no s'han trobat els contactes adequats o, si s'han aconseguit, no han mostrat una predisposició a col·laborar. Fent el seguiment corresponent, finalment no ha estat possible que hi participessin. És el cas, sobretot, d'algun mitjà centralitzat a Madrid i amb delegació a Catalunya. Després d'haver contactat amb la delegació i que alguna persona hagués demanat a Madrid l'autorització necessària, aquesta no s'ha materialitzat.

3.1 PLANTILLA

La mitjana d'edat de les persones treballadores se situa entre els 34 i els 54 anys.

3.2 PERIODISTES A LA PEÇA

Alguns mitjans, tot i reconèixer que en tenen, no especifiquen quants, en especial els que compten amb plantilles grans. En un cas concret, s'especifica que aquesta figura ha desaparegut després que algunes persones reclamessin en seu judicial i guanyessin la relació laboral indefinida. Sobre la consciència de protegir els i les periodistes a la peça, bastants responen afirmativament i uns pocs no contesten.

3.3 CONVENI

Força mitjans disposen de conveni propi i, encara que es mostren prou satisfets, troben algunes mancances concretes. En algun cas, reconeixen que els costa valorar si es tracta d'un conveni bo o dolent. Entre els dèficits, algun mitjà destaca "no tenir en compte les especificitats de la feina de periodista". Els mitjans on es valora el conveni com a bo o molt bo solen ser de titularitat pública.

3.4 REPRESENTACIÓ LABORAL

Si bé tots els mitjans tenen comitè d'empresa, en la majoria d'ells no està present l'SPC. Sí que ho està a Beteve, TV3, La Xarxa, Gavà TV, Televisió de l'Hospitalet

3.5 PRESÈNCIA DE L'SPC

Entre els mitjans amb presència de l'SPC, alguns interlocutors reconeixen no saber el nombre exacte d'afiliats i, un en concret, assenyala la presència de l'SPC en les negociacions en el passat, però no actualment. En un cas l'afiliació a l'SPC es del 80%.

Alguns mitjans es mostren satisfets amb el paper de l'assessoria, mentre que d'altres troben a faltar una presència del sindicat més en el dia a dia. En un cas concret, s'apunta que s'haurien de combatre prejudicis contra el sindicat.

3.6 GÈNERE

Tots els mitjans, excepte un (que el té en procés), afirmen disposar d'un pla d'igualtat. Si bé la majoria d'ells consideren que la qüestió de gènere és important, hi ha qui matisa que és «important, però no primordial», «existeix la voluntat i els fets reals», o «depèn del tipus de programa»... Es denuncia el sostre de vidre per a les dones periodistes a l'hora de la promoció professional.

3.7 SALARIS

Pel que fa a la franja salarial entre personal inclòs en el conveni, bastants mitjans aporten xifres, totes reflectides a conveni. Atès que la majoria de mitjans que han respost són de titularitat pública i amb molta plantilla, el nivell salarial estaria entre els més alts de la professió. La majoria de mitjans asseguren no tenir una doble escala salarial, però n'hi ha alguns que no han respost la pregunta. En els que són de titularitat privada, la percepció és que els salaris són baixos.

3.8 PRINCIPALS PROBLEMES EN EL MITJÀ

Entre els principals problemes, se'n destaquen les jornades massa llargues, les hores extra forçoses i compensades amb temps i les no pagades ni compensades,

També s'han recollit queixes relacionades amb mitjans inadequats per treballar. Els més citats han estat la poca ventilació i la climatització mal resolta, la manca de mesures per a persones amb dificultat de mobilitat i els equips informàtics obsolets.

3.9 TELETREBALL

Sobre si l'empresa ha proporcionat les condicions necessàries per a poder teletreballar, la majoria respon que en general sí, però que s'hagués pogut fer millor. Algunes de les privades donen un no rotund. En algun cas, després de la pandèmia, la plantilla ha tornat al centre de treball.

Entre les crítiques a les mesures relacionades amb el teletreball, es destaca que s'acaba treballant més hores, que l'empresa no proporciona els mitjans necessaris i que es perd el dinamisme propi d'una redacció.

L'estalvi en transport, la millora en la conciliació de la vida laboral i familiar i en l'alimentació i el fet de tenir més llibertat de moviment són els avantatges més ben valorats.

3.10 ASPECTES PROFESSIONALS

Ens trobem amb uns pocs mitjans que tenen estatut de redacció i, principalment, són els grans mitjans públics del país. En canvi, són més els que no tenen Defensor de l'Audiència que els que en tenen.

La majoria afirma no haver patit problemes de censura o de pressions, però no tots els interlocutors han respost la pregunta. Crida l'atenció un «direm que no», referint-se a la censura.

3.11 FORMACIÓ

Tot i que bastants mitjans fan formació, especialment els públics, i a càrrec de l'empresa, en general es destaca la importància de fer-ne més.

Desembre 2022

Aquest projecte s'ha dut a terme amb el suport del departament de Treball i Empresa de la Generalitat de Catalunya